חוברת תרגול

איפה השקל שלי? – חינוך פיננסי לכיתה ט'

מסלול: כיתה ט' רגיל

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ כיתה: _____

איך עובדים עם החוברת?

- קוראים את דף התזכורת.
- שלב א' – מזהים ומתאימים · שלב ב' – מבינים ובוחרים · שלב ג' – מיישמים וכותבים.
- חזרה מסכמת ו־ בדיקה עצמית בסוף.
- רוצים עוד? המשחקים באתר: eifo-hashekel-sheli.sites.tab.bot

תזכורת – מה למדנו?

פרק 1: צרכנות מודעת וקבלת החלטות

- אוטומטית, רגשית, פועלת בשנייה
- שקולה, משווה, בודקת נתונים
- "קנה עכשיו" בלחיצה, קנייה בגלל מבצע מפתיע
- השוואת מחירים בשלוש חנויות, קריאת חוות דעת
- כשאחד המצבים האלה חזק, היכולת לעצור ולשקול נחלשת. HALT אינו אבחון – הוא כלי לעצירה ולהתבוננות.

פרק 2: עולם הכסף והבנקאות

- למה פיסת נייר או מספר במסך שווים משהו? בפרק הזה נגלה שכסף הוא בעצם אמון , נבין מה זו אינפלציה ונכיר את אמצעי התשלום שלנו.
- משלמים בו על מוצרים ושירותים
- משווים מחירים ("20₪ מול 35₪")
- אפשר לחסוך אותו ולהשתמש בו בהמשך
- על השטרות בישראל מופיעים משוררות ומשוררים: רחל המשוררת (20₪), שאול טשרניחובסקי (50₪), לאה גולדברג (100₪) ונתן אלתרמן (200₪). שטר מספר מי אנחנו ומה חשוב לנו.

פרק 3: שוק העבודה בעולם משתנה

- העבודה הראשונה היא צעד מרגש – ויש לה כללים שנועדו להגן עליכן ועליכם. בפרק הזה נלמד מה מגיע לנוער עובד, איך קוראים תלוש שכר ואיך מבקשים תיקון בלי לשרוף גשרים.
- גיל מינימלי ואישור עבודה לפי הכללים (בדרך כלל מגיל 15; בחופשות אפשר מגיל 14).
- מה השכר לשעה? האם הוא לפחות שכר המינימום לנוער לפי הגיל?
- כמה שעות, אילו ימים, עד איזו שעה בערב?
- האם ההתלמדות (משמרת ניסיון) בתשלום? כן – היא זמן עבודה.

פרק 4: חיסכון, ריבית ודחיית סיפוק

- למה 100₪ היום שווים יותר מ־100₪ בעוד שנה? בפרק הזה נגלה את הכוח של הזמן, של הריבית ושל ההחלטה לחכות.
- בריבית פשוטה מקבלים ריבית רק על הסכום ההתחלתי (הקרן).
- 4% מ־2,000 = 80₪ בשנה × 3 = 240₪ 2,240₪.
- בריבית דריבית מקבלים ריבית גם על הריבית שכבר הצטברה – כמו כדור שלג שמתגלגל וגדל.
- 500 550 605 .

סימולטור תקציב – מתכננים חודש

- מה עושים עם כסף שנכנס? כאן מתכננים חודש אמיתי: מכניסים הכנסות, מחלקים הוצאות לצרכים ולרצונות, קובעים מטרת חיסכון – ומקבלים משוב מיידי.
- תחבורה (צורך)
- אוכל בחוץ (רצון)
- בילויים (רצון)
- לנועה הכנסה של 600₪ בחודש. היא רוצה אוזניות ב־450₪ בעוד 3 חודשים. כמה עליה לחסוך בכל חודש? (150₪)

פטנדס – כותבים טיעון

- מה הופך טיעון לחזק? מבנה! פטנדס היא אסטרטגיה לכתיבה טיעונית: חמש אותיות, חמישה חלקים, טיעון אחד מסודר ומשכנע.
- "בשנים האחרונות...", "השאלה אם... מעסיקה רבים"
- "לדעתי...", "אני סבורה ש...", "עמדתי היא ש..."
- "הסיבה לכך היא...", "משום ש...", "ראשית..."
- "לדוגמה...", "כך למשל...", "אפשר לראות זאת ב..."

שלב א' – מזהים ומתאימים

תרגיל 1: התאמה: מושגי כסף ובנקאות

כתבו ליד כל פריט את האות של בן הזוג המתאים.

פריט	האות	בן הזוג
1. אינפלציה	____	א. הכסף יורד מהחשבון מיד
2. כוח קנייה	____	ב. עלייה מתמשכת ברמת המחירים הכללית
3. כרטיס חיוב מיידי	____	ג. החיוב נדחה לסוף החודש
4. כרטיס אשראי	____	ד. כולם מאמינים שהכסף יתקבל
5. עמלה	____	ה. אפשר לחסוך את הכסף לעתיד
6. אמון קולקטיבי	____	ו. החלפת מוצר במוצר בלי כסף
7. סחר חליפין	____	ז. כמה מוצרים אפשר לקנות בסכום כסף
8. מדד המחירים	____	ח. מחיר של סל קבוע של מוצרים ושירותים
9. שקל דיגיטלי	____	ט. תשלום לבנק על שירות
10. שומר ערך	____	י. מטבע רשמי דיגיטלי – אם יונפק

תרגיל 2: מיון: תקין או לא תקין בעבודה?

מיינו את המילים ממאגר המילים לטבלה.

מאגר מילים: אין תלוש, רק מזומן ביד · מקבלים תלוש שכר כל חודש · "התלמדות לא משלמים, ככה סיכמנו" · בן 16 שעבד 7 שעות קיבל 45 דקות הפסקה · שכר נמוך משכר המינימום כי "זו עבודה ראשונה" · הטיפ במסעדה מופיע בתלוש · השכר לשעה לפחות שכר המינימום לפי הגיל · מבקשים לעבוד שעות נוספות בלי תשלום · המעסיק לוקח לעצמו את הטיפים במסעדה · שומרים יומן שעות משלנו · מורידים את דמי הנסיעה מהשכר לשעה · משלמים על משמרת התלמדות · 7 שעות משמרת בלי הפסקה בגלל עומס · המעסיק משתתף בהוצאות הנסיעה

תקין	לא תקין

תרגיל 3: פטנדס: טענה, נימוק או דוגמה?

מיינו את המילים ממאגר המילים לטבלה.

מאגר מילים: מפני שתקציב עוזר להגיע למטרות · לדוגמה, כשמשלמים במזומן הארנק מתרוקן מול העיניים · כי במזומן רואים כמה כסף נשאר · לדעתי, כדאי לחסוך כל חודש · אני חושב שכל תלמיד צריך תקציב · כך למשל, דנה רשמה הוצאות וגילתה כמה הוציאה על משלוחים · משום שעבודה מלמדת אחריות · למשל, אחרי פרסומת הילדים ביקשו את אותו משחק · עמדתי היא שאסור לפרסם לילדים ברשתות · הסיבה לכך היא שפרסומות משפיעות על ילדים יותר · כדאי לשלם במזומן בגיל צעיר · כך למשל, אחי עבד בקיץ ולמד לנהל זמן · כי חיסכון נותן ביטחון לעתיד · אני סבורה שבני נוער צריכים לעבוד בחופש · לדוגמה, יעל חסכה 50₪ בחודש וקנתה אופניים

טענה	נימוק	דוגמה

שלב ב' – מבינים ובוחרים

תרגיל 4: חידון: צרכנית נבונה, צרכן נבון

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. באיזו מערכת חשיבה פועלים כשלוחצים "קנה עכשיו" בלי לחשוב?

א. באף אחת ב. מערכת 1 – מהירה ג. בשתיהן באותה מידה ד. מערכת 2 – איטית

2. מה מסמלת האות H בכלי HALT?

א. ממהרים ב. בבית ג. שמחים ד. רעבים

3. "מחיר קודם ₪799, היום ₪459". מה הכי חשוב לבדוק?

א. מה המחיר בחנויות אחרות ב. כמה זמן נשאר למבצע ג. כמה אנשים כבר קנו

ד. מה צבע השלט

4. מה אומר כלל 24 השעות?

א. קונים רק בשעות היום ב. מחזירים כל מוצר אחרי יום

ג. מחכים יממה לפני קנייה לא מתוכננת ד. משלמים תוך 24 שעות

5. "נותרו רק 2 יחידות!" – איזה תרגיל שיווקי זה?

א. השוואת מחירים ב. תוספת מסומנת מראש ג. יצירת תחושת מחסור

ד. הוכחה חברתית

6. איזה משפט הוא ראיה (ולא פרשנות)?

א. החנות רוצה שאקנה בלי לחשוב ב. המוזיקה גורמת לקנות יותר

ג. הצבע האדום נועד להלחיץ ד. החטיפים היו ליד הקופה

7. קניתם באתר ומתחרטים. מה עושים קודם?

א. בודקים את תנאי הביטול ושולחים הודעת ביטול בכתב ב. מחכים חודש

ג. לא עושים כלום, אין מה לעשות ד. כותבים ביקורת כועסת

8. הודעה: "החשבון שלך ייחסם היום! שלחו את הקוד שקיבלתם". מה זה?

א. הודעה רגילה מהבנק ב. ניסיון פישינג ג. עדכון מערכת ד. מבצע

9. איך נכנסים בבטחה לאתר של עסק אחרי שקיבלתם הודעה חשודה?

א. מקלידים את הכתובת בעצמנו ב. מעבירים לחברים ג. לוחצים על הקישור בהודעה

ד. עונים להודעה

10. מה הכוונה ב"צריכה ראוותנית"?

א. קנייה במבצע ב. קנייה כדי שיראו אותנו ג. קנייה של מוצרי יסוד

ד. קנייה בתשלומים

11. מה השלב הראשון במפת ההחלטה?

א. לשלם ב. לספר לחברים ג. צורך או רצון? ד. לבחור חנות

12. "8,000 קונים מרוצים!" – איזה תרגיל זה?

א. מחסור ב. ברירת מחדל ג. מחיר עוגן ד. הוכחה חברתית

תרגיל 5: מסבירים במילים שלנו

לכל שאלה כתובה התשובה הנכונה. הסבירו במשפט אחד או שניים למה היא נכונה.

1. באיזו מערכת חשיבה פועלים כשלוחצים "קנה עכשיו" בלי לחשוב? התשובה: מערכת 1 – מהירה. למה?

2. מה מסמלת האות H בכלי HALT? התשובה: רעבים. למה?

3. "מחיר קודם ₪799, היום ₪459". מה הכי חשוב לבדוק? התשובה: מה המחיר בחנויות אחרות. למה?

4. מה אומר כלל 24 השעות? התשובה: מחכים יממה לפני קנייה לא מתוכננת. למה?

תרגיל 6: חידון: חיסכון וריבית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. ₪1,000 בריבית פשוטה של 5% לשנתיים. כמה יהיו?

א. ₪1,102.50 ב. ₪1,100 ג. ₪1,050 ד. ₪1,200

2. ₪1,000 בריבית דריבית של 5% לשנתיים. כמה יהיו?

א. ₪1,100 ב. ₪1,102.50 ג. ₪1,150 ד. ₪1,050

3. ₪2,000 בריבית פשוטה של 4% לשלוש שנים?

א. ₪2,400 ב. ₪2,240 ג. ₪2,250 ד. ₪2,080

4. ₪500 בריבית דריבית של 10% לשנתיים?

א. ₪600 ב. ₪550 ג. ₪610 ד. ₪605

5. מה ההבדל בין ריבית פשוטה לדריבית?

א. בדריבית אין קרן ב. בפשוטה מקבלים יותר תמיד ג. אין הבדל

ד. בדריבית מקבלים ריבית גם על הריבית

6. למה ₪100 היום שווים בדרך כלל יותר מ־₪100 בעוד שנה?

א. אפשר לחסוך אותם ולקבל ריבית ב. הם שווים בדיוק אותו דבר ג. כי מחר אין כסף

ד. כי השטר ישן

7. דנה התחילה לחסוך בגיל 15 ועומר בגיל 18, אותו סכום בחודש עד גיל 21. למי יהיה יותר?

א. לעומר ב. אי אפשר לדעת ג. לדנה ד. לשניהם אותו דבר

8. מה זו דחיית סיפוק?

א. לא לקנות אף פעם ב. לוותר על משהו קטן עכשיו בשביל משהו גדול אחר כך

ג. לבזבז מהר ד. לקנות הכול בהנחה

9. מטרה: אוזניות ב־₪450 בעוד 3 חודשים. כמה לחסוך בחודש?

א. ₪225 ב. ₪45 ג. ₪150 ד. ₪100

10. איזה טריק עוזר הכי הרבה לחסוך?

א. לא לרשום הוצאות ב. להעביר לחיסכון בתחילת החודש

ג. לחסוך מה שנשאר בסוף החודש ד. לשמור את המטרה בסוד מעצמנו

תרגיל 7: מסבירים במילים שלנו

לכל שאלה כתובה התשובה הנכונה. הסבירו במשפט אחד או שניים למה היא נכונה.

1. 1,000₪ בריבית פשוטה של 5% לשנתיים. כמה יהיו? התשובה: 1,100₪. למה?

2. 1,000₪ בריבית דריבית של 5% לשנתיים. כמה יהיו? התשובה: 1,102.50₪. למה?

3. 2,000₪ בריבית פשוטה של 4% לשלוש שנים? התשובה: 2,240₪. למה?

4. 500₪ בריבית דריבית של 10% לשנתיים? התשובה: 605₪. למה?

שלב ג' – מיישמים וכותבים

תרגיל 8: פטנדס: סדרו את הטיעון

כתבו בכל ריבוע את מספר השלב לפי הסדר הנכון.

1. האם כדאי לנהל תקציב בכיתה ט'?

☐	לדוגמה, תלמידה שרשמה הוצאות גילתה ₪120 בחודש על משלוחים והעבירה חלק לחיסכון.
☐	לדעתי, כדאי לנהל תקציב חודשי כבר בכיתה ט'.
☐	תקציב מראה לאן הכסף הולך ועוזר להגיע למטרות בלי לחץ.
☐	בני נוער רבים מקבלים היום דמי כיס ומחליטים לבד על הכסף שלהם.
☐	לכן ניהול תקציב הוא הרגל קטן שמביא חופש גדול.

2. האם לחכות 24 שעות לפני קנייה?

☐	כך למשל, נער שחיכה יום גילה שאותו משחק נמכר בחנות אחרת בפחות.
☐	ההמתנה מרגיעה את הדחף ונותנת זמן להשוות מחירים.
☐	לסיכום, יום אחד של המתנה חוסך כסף וחרטה.
☐	אני סבור שכדאי לחכות 24 שעות לפני קנייה לא מתוכננת.
☐	באתרי קניות מופיעות כל הזמן הודעות כמו "רק היום!".

3. האם צריך לשלם על משמרת התלמדות?

☐	לדעתי, חייבים לשלם על כל משמרת התלמדות.
☐	לדוגמה, מאיה עבדה 4 שעות התלמדות ועזרה ללקוחות כמו כל עובדת.
☐	התלמדות היא זמן עבודה, והעובדים משקיעים בה זמן ומאמץ.
☐	בני נוער רבים מתחילים עבודה ראשונה במשמרת "ניסיון".
☐	לכן תשלום על התלמדות הוא זכות בסיסית ולא טובה.

תרגיל 9: אתגרי כתיבה

בחרו לפחות שניים וכתבו תשובה מלאה.

1. כתבו כלל פעולה אישי אחד לקנייה בסופר והסבירו למה בחרתם בו.

2. נסחו מכתב צרכני קצר לעסק שחייב אתכם פעמיים.

3. סל עלה מ־1,000₪ ל־1,030₪. חשבו את שיעור האינפלציה והסבירו.

4. איזה ערך הייתם שמים על שטר חדש? למה?

5. כתבו מכתב דרישה מכבד בשם מאיה, שלא קיבלה תשלום על 4 שעות התלמדות.

6. חשבו: 1,000₪ בריבית דריבית של 5% לשלוש שנים. הראו את הדרך.

חזרה מסכמת

שאלות מכל הנושאים – בלי להציץ בחוברת!

1. ₪500 בריבית דריבית של 10% לשנתיים?

א. ₪600 ב. ₪610 ג. ₪605 ד. ₪550

2. ₪2,000 בריבית פשוטה של 4% לשלוש שנים?

א. ₪2,080 ב. ₪2,250 ג. ₪2,240 ד. ₪2,400

3. "8,000 קונים מרוצים!" – איזה תרגיל זה?

א. מחסור ב. מחיר עוגן ג. הוכחה חברתית ד. ברירת מחדל

4. מטרה: אוזניות ב־₪450 בעוד 3 חודשים. כמה לחסוך בחודש?

א. ₪225 ב. ₪150 ג. ₪100 ד. ₪45

5. הודעה: "החשבון שלך ייחסם היום! שלחו את הקוד שקיבלתם". מה זה?

א. הודעה רגילה מהבנק ב. עדכון מערכת ג. ניסיון פישינג ד. מבצע

6. ₪1,000 בריבית פשוטה של 5% לשנתיים. כמה יהיו?

א. ₪1,100 ב. ₪1,200 ג. ₪1,050 ד. ₪1,102.50

7. מה הכוונה ב"צריכה ראוותנית"?

א. קנייה בתשלומים ב. קנייה במבצע ג. קנייה של מוצרי יסוד

ד. קנייה כדי שיראו אותנו

8. איזה טריק עוזר הכי הרבה לחסוך?

א. לא לרשום הוצאות ב. לחסוך מה שנשאר בסוף החודש

ג. לשמור את המטרה בסוד מעצמנו ד. להעביר לחיסכון בתחילת החודש

משפט משלי

כתבו משפט אחד שמשתמש בשני הפריטים יחד.

1. כרטיס אשראי + החיוב נדחה לסוף החודש

2. כרטיס חיוב מיידי + הכסף יורד מהחשבון מיד

3. אינפלציה + עלייה מתמשכת ברמת המחירים הכללית

4. סחר חליפין + החלפת מוצר במוצר בלי כסף

בדיקה עצמית

סמנו בעמודה המתאימה:

נושא	אני יודע/ת	כמעט	צריך עוד תרגול
פרק 1: צרכנות מודעת וקבלת החלטות			
פרק 2: עולם הכסף והבנקאות			
פרק 3: שוק העבודה בעולם משתנה			
פרק 4: חיסכון, ריבית ודחיית סיפוק			
סימולטור תקציב – מתכננים חודש			
פטנדס – כותבים טיעון			

מה למדתי? מה עדיין קשה לי?

שלב א' – מזהים ומתאימים

תרגיל 1: התאמה: מושגי כסף ובנקאות

פריט	האות	בן הזוג
1. אינפלציה	ב	א. הכסף יורד מהחשבון מיד
2. כוח קנייה	ז	ב. עלייה מתמשכת ברמת המחירים הכללית
3. כרטיס חיוב מיידי	א	ג. החיוב נדחה לסוף החודש
4. כרטיס אשראי	ג	ד. כולם מאמינים שהכסף יתקבל
5. עמלה	ט	ה. אפשר לחסוך את הכסף לעתיד
6. אמון קולקטיבי	ד	ו. החלפת מוצר במוצר בלי כסף
7. סחר חליפין	ו	ז. כמה מוצרים אפשר לקנות בסכום כסף
8. מדד המחירים	ח	ח. מחיר של סל קבוע של מוצרים ושירותים
9. שקל דיגיטלי	י	ט. תשלום לבנק על שירות
10. שומר ערך	ה	י. מטבע רשמי דיגיטלי – אם יונפק

תרגיל 2: מיון: תקין או לא תקין בעבודה?

תקין	לא תקין
מקבלים תלוש שכר כל חודש	אין תלוש, רק מזומן ביד
בן 16 שעבד 7 שעות קיבל 45 דקות הפסקה	"התלמדות לא משלמים, ככה סיכמנו"
הטיפ במסעדה מופיע בתלוש	שכר נמוך משכר המינימום כי "זו עבודה ראשונה"
השכר לשעה לפחות שכר המינימום לפי הגיל	מבקשים לעבוד שעות נוספות בלי תשלום
שומרים יומן שעות משלנו	המעסיק לוקח לעצמו את הטיפים במסעדה
משלמים על משמרת התלמדות	מורידים את דמי הנסיעה מהשכר לשעה
המעסיק משתתף בהוצאות הנסיעה	7 שעות משמרת בלי הפסקה בגלל עומס

תרגיל 3: פטנדס: טענה, נימוק או דוגמה?

טענה	נימוק	דוגמה
לדעתי, כדאי לחסוך כל חודש	מפני שתקציב עוזר להגיע למטרות	לדוגמה, כשמשלמים במזומן הארנק מתרוקן מול העיניים
אני חושב שכל תלמיד צריך תקציב	כי במזומן רואים כמה כסף נשאר	כך למשל, דנה רשמה הוצאות וגילתה כמה הוציאה על משלוחים
עמדתי היא שאסור לפרסם לילדים ברשתות	משום שעבודה מלמדת אחריות	למשל, אחרי פרסומת הילדים ביקשו את אותו משחק
כדאי לשלם במזומן בגיל צעיר	הסיבה לכך היא שפרסומות משפיעות על ילדים יותר	כך למשל, אחי עבד בקיץ ולמד לנהל זמן

אני סבורה שבני נוער צריכים לעבוד בחופש	כי חיסכון נותן ביטחון לעתיד	לדוגמה, יעל חסכה ₪50 בחודש וקנתה אופניים

שלב ב' – מבינים ובוחרים

תרגיל 4: חידון: צרכנית נבונה, צרכן נבון

1. באיזו מערכת חשיבה פועלים כשלוחצים "קנה עכשיו" בלי לחשוב?

ב. מערכת 1 – מהירה

2. מה מסמלת האות H בכלי HALT?

ד. רעבים

3. "מחיר קודם ₪799, היום ₪459". מה הכי חשוב לבדוק?

א. מה המחיר בחנויות אחרות

4. מה אומר כלל 24 השעות?

ג. מחכים יממה לפני קנייה לא מתוכננת

5. "נותרו רק 2 יחידות!" – איזה תרגיל שיווקי זה?

ג. יצירת תחושת מחסור

6. איזה משפט הוא ראיה (ולא פרשנות)?

ד. החטיפים היו ליד הקופה

7. קניתם באתר ומתחרטים. מה עושים קודם?

א. בודקים את תנאי הביטול ושולחים הודעת ביטול בכתב

8. הודעה: "החשבון שלך ייחסם היום! שלחו את הקוד שקיבלתם". מה זה?

ב. ניסיון פישינג

9. איך נכנסים בבטחה לאתר של עסק אחרי שקיבלתם הודעה חשודה?

א. מקלידים את הכתובת בעצמנו

10. מה הכוונה ב"צריכה ראוותנית"?

ב. קנייה כדי שיראו אותנו

11. מה השלב הראשון במפת ההחלטה?

ג. צורך או רצון?

12. "8,000 קונים מרוצים!" – איזה תרגיל זה?

ד. הוכחה חברתית

תרגיל 5: מסבירים במילים שלנו

1. באיזו מערכת חשיבה פועלים כשלוחצים "קנה עכשיו" בלי לחשוב? התשובה: מערכת 1 – מהירה. למה?

תגובה אוטומטית ומהירה – מערכת 1.

2. מה מסמלת האות H בכלי HALT? התשובה: רעבים. למה?

H – רעבים: כשאנחנו רעבים קשה יותר לעצור ולשקול.

3. "מחיר קודם ₪799, היום ₪459". מה הכי חשוב לבדוק? התשובה: מה המחיר בחנויות אחרות. למה?

₪799 הוא מחיר עוגן; משווים למחירי השוק.

4. מה אומר כלל 24 השעות? התשובה: מחכים יממה לפני קנייה לא מתוכננת. למה?

מחכים 24 שעות ובודקים שוב אם עדיין רוצים.

תרגיל 6: חידון: חיסכון וריבית

1. ₪1,000 בריבית פשוטה של 5% לשנתיים. כמה יהיו?

ב. ₪1,100

2. ₪1,000 בריבית דריבית של 5% לשנתיים. כמה יהיו?

ב. ₪1,102.50

3. ₪2,000 בריבית פשוטה של 4% לשלוש שנים?

ב. ₪2,240

4. ₪500 בריבית דריבית של 10% לשנתיים?

ד. ₪605

5. מה ההבדל בין ריבית פשוטה לדריבית?

ד. בדריבית מקבלים ריבית גם על הריבית

6. למה ₪100 היום שווים בדרך כלל יותר מ־₪100 בעוד שנה?

א. אפשר לחסוך אותם ולקבל ריבית

7. דנה התחילה לחסוך בגיל 15 ועומר בגיל 18, אותו סכום בחודש עד גיל 21. למי יהיה יותר?

ג. לדנה

8. מה זו דחיית סיפוק?

ב. לוותר על משהו קטן עכשיו בשביל משהו גדול אחר כך

9. מטרה: אוזניות ב־₪450 בעוד 3 חודשים. כמה לחסוך בחודש?

ג. ₪150

10. איזה טריק עוזר הכי הרבה לחסוך?

ב. להעביר לחיסכון בתחילת החודש

תרגיל 7: מסבירים במילים שלנו

1. ₪1,000 בריבית פשוטה של 5% לשנתיים. כמה יהיו? התשובה: ₪1,100. למה?

1,000 + 50 + 50 = 1,100.

2. ₪1,000 בריבית דריבית של 5% לשנתיים. כמה יהיו? התשובה: ₪1,102.50. למה?

1,050 × 1.05 = 1,102.50.

3. ₪2,000 בריבית פשוטה של 4% לשלוש שנים? התשובה: ₪2,240. למה?

80 × 3 = 240 2,240.

4. ₪500 בריבית דריבית של 10% לשנתיים? התשובה: ₪605. למה?

550 × 1.1 = 605.

שלב ג' – מיישמים וכותבים

תרגיל 8: פטנדס: סדרו את הטיעון

1. האם כדאי לנהל תקציב בכיתה ט'?

4	לדוגמה, תלמידה שרשמה הוצאות גילתה ₪120 בחודש על משלוחים והעבירה חלק לחיסכון.
2	לדעתי, כדאי לנהל תקציב חודשי כבר בכיתה ט'.
3	תקציב מראה לאן הכסף הולך ועוזר להגיע למטרות בלי לחץ.
1	בני נוער רבים מקבלים היום דמי כיס ומחליטים לבד על הכסף שלהם.
5	לכן ניהול תקציב הוא הרגל קטן שמביא חופש גדול.

2. האם לחכות 24 שעות לפני קנייה?

4	כך למשל, נער שחיכה יום גילה שאותו משחק נמכר בחנות אחרת בפחות.
3	ההמתנה מרגיעה את הדחף ונותנת זמן להשוות מחירים.
5	לסיכום, יום אחד של המתנה חוסך כסף וחרטה.
2	אני סבור שכדאי לחכות 24 שעות לפני קנייה לא מתוכננת.
1	באתרי קניות מופיעות כל הזמן הודעות כמו "רק היום!".

3. האם צריך לשלם על משמרת התלמדות?

2	לדעתי, חייבים לשלם על כל משמרת התלמדות.
4	לדוגמה, מאיה עבדה 4 שעות התלמדות ועזרה ללקוחות כמו כל עובדת.
3	התלמדות היא זמן עבודה, והעובדים משקיעים בה זמן ומאמץ.
1	בני נוער רבים מתחילים עבודה ראשונה במשמרת "ניסיון".
5	לכן תשלום על התלמדות הוא זכות בסיסית ולא טובה.

תרגיל 9: אתגרי כתיבה

1. כתבו כלל פעולה אישי אחד לקנייה בסופר והסבירו למה בחרתם בו.

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

2. נסחו מכתב צרכני קצר לעסק שחייב אתכם פעמיים.

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

3. סל עלה מ־₪1,000 ל־₪1,030. חשבו את שיעור האינפלציה והסבירו.

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

4. איזה ערך הייתם שמים על שטר חדש? למה?

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

5. כתבו מכתב דרישה מכבד בשם מאיה, שלא קיבלה תשלום על 4 שעות התלמדות.

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

6. חשבו: ₪1,000 בריבית דריבית של 5% לשלוש שנים. הראו את הדרך.

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

חזרה מסכמת

1. ₪500 בריבית דריבית של 10% לשנתיים?

ג. ₪605

2. ₪2,000 בריבית פשוטה של 4% לשלוש שנים?

ג. ₪2,240

3. "8,000 קונים מרוצים!" – איזה תרגיל זה?

ג. הוכחה חברתית

4. מטרה: אוזניות ב־₪450 בעוד 3 חודשים. כמה לחסוך בחודש?

ב. ₪150

5. הודעה: "החשבון שלך ייחסם היום! שלחו את הקוד שקיבלתם". מה זה?

ג. ניסיון פישינג

6. ₪1,000 בריבית פשוטה של 5% לשנתיים. כמה יהיו?

א. ₪1,100

7. מה הכוונה ב"צריכה ראוותנית"?

ד. קנייה כדי שיראו אותנו

8. איזה טריק עוזר הכי הרבה לחסוך?

ד. להעביר לחיסכון בתחילת החודש

משפט משלי

1. כרטיס אשראי + החיוב נדחה לסוף החודש

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

2. כרטיס חיוב מיידי + הכסף יורד מהחשבון מיד

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

3. אינפלציה + עלייה מתמשכת ברמת המחירים הכללית

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.

4. סחר חליפין + החלפת מוצר במוצר בלי כסף

תשובה אישית – בודקים נימוק ודוגמה.